

autorii bestsellerului internațional

Abilități de comunicare

ALLAN + BARBARA PEASE + PEASE

*Pur și simplu, bărbații
și femeile gândesc diferit.*

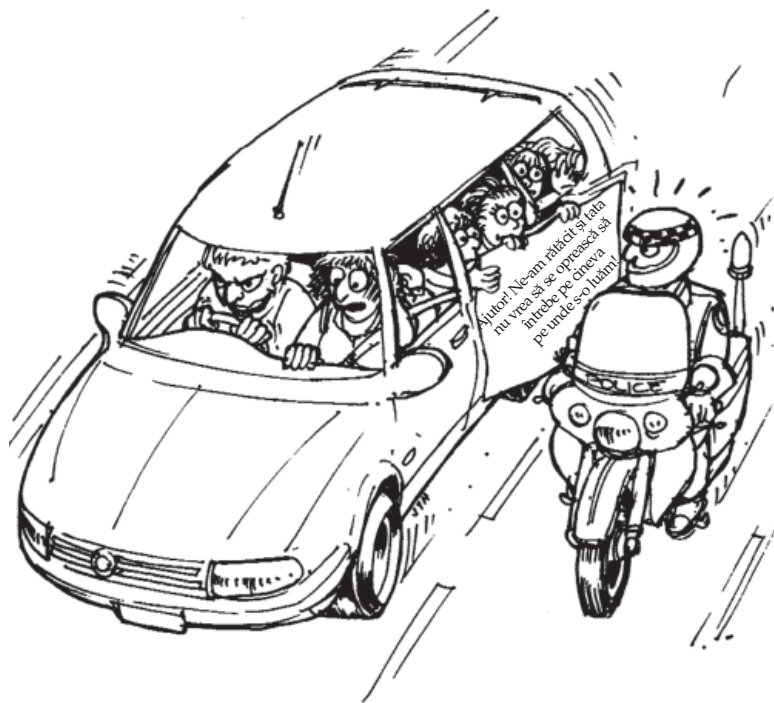
DE CE

**BĂRBAȚII
SE UITĂ
LA MECI**

**ȘI FEMEILE
SE UITĂ
ÎN OGLINDĂ?**

INTRODUCERE

O plimbare de duminică

Era într-o după-amiază însorită de duminică, iar Bob și Sue au stabilit împreună cu cele trei fiice adolescente ale lor să facă o plimbare cu mașina până la plajă. Bob era la volan, Sue lângă el și tot întorcea capul spre bancheta din spate, ca să se amestece în conversațiile foarte animate ale fetelor lor. Bob avea impresia că vorbesc toate în același timp, producând un fel de bruiaj fără cap și coadă. În final, n-a mai rezistat și a început să țipe:

„N-ați putea să mai tăceți odată din gură?”

S-a așternut o liniște mormântală.

În cele din urmă, Sue a întrebat: „De ce?”

„Pentru că încerc să conduc”, a răspuns el exasperat.

Fetele și mama lor s-au privit complet nedumerite.

„Încearcă să conducă?”, au mormăit ele.

Nu vedeau nici un fel de legătură între conversația lor și faptul că el trebuia să conducă. El, în schimb, nu pricepea de ce trebuia să vorbească toate odată, uneori despre subiecte diferite, mai ales că nici una nu părea să asculte prea atent ce are de spus cealaltă.

De ce nu puteau pur și simplu să tacă și să-l lase să se concentreze asupra șofatului? Astfel că din cauza pălăvrăgelilor lor, ratase ultima ieșire din autostradă.

Problema fundamentală aici este una foarte simplă: bărbații și femeile sunt diferiți. Nu în bine sau în rău, ci

diferiți pur și simplu. Savanții, antropologii și sociobiologii au aflat asta de ani de zile, dar au fost totodată conștienți de faptul dureros că dacă și-ar fi exprimat acest punct de vedere în mod public în această lume în care totul trebuie să fie *politically correct*, ar fi devenit niște paria. Societatea actuală este îndemnată să creadă că bărbații și femeile au exact aceleași calități, aptitudini și potențial — în vreme ce argumentele științifice, ca o ironie, demonstrează că reprezentanții celor două sexe sunt complet diferiți.

Și unde ne duc toate acestea? Ca societate, pe un teren extrem de alunecos. Nu putem să începem să construim cu adevărat o forță colectivă decât înțelegând diferența dintre bărbați și femei — și nicidecum bazându-ne pe slăbiciunile fiecăror. În această carte, ne vom opri asupra pașilor uriași făcuți de teoria evoluției omului și vom încerca să demonstrăm felul în care cele descoperite se aplică în relațiile dintre bărbați și femei. Concluziile obținute vor fi controversate. Vor duce la confruntări. Uneori vor fi extrem de incomode. Dar totodată ne vor da posibilitatea unei înțelegeri profunde și atente a multor lucruri ciudate care se întâmplă între bărbați și femei. Dacă Bob și Sue ar fi citit toate acestea înainte de a porni la drum...

De ce a fost atât de greu de scris această carte

Am avut nevoie de trei ani pentru a scrie această carte și am fost nevoiți să străbatem peste 400 000 de kilometri. Pe parcursul cercetărilor noastre, am studiat ziare, am luat interviuri experților și am ținut seminarii în Australia, Noua Zeelandă, Singapore, Thai-

landa, Hong Kong, Malaezia, Anglia, Scoția, Irlanda, Italia, Grecia, Germania, Olanda, Spania, Turcia, SUA, Africa de Sud, Botswana, Zimbabwe, Zambia, Namibia, Angola, Elveția, Austria, Finlanda, Indonezia, Bulgaria, Arabia Saudită, Polonia, Ungaria, Borneo, Rusia, Belgia, Franța, Japonia și Canada.

Cel mai greu ne-a fost să obținem punctele de vedere ale unor organizații publice sau particulare cu privire la anumite date statistice. De exemplu, sub 1% dintre piloții de pe liniile comerciale sunt femei. Când am încercat să discutăm acest subiect cu reprezentanții liniilor aeriene, majoritatea s-au arătat mult prea speriați ca să formuleze o părere, de teamă să nu fie acuzați de discriminări sexuale. Mulți ne-au răspuns: „fără comentarii”, iar unele organizații chiar ne-au amenințat că vom suporta consecințe grave dacă le vom menționa numele în carte. Femeile în funcții de conducere s-au dovedit mai amabile, deși toate au adoptat o poziție defensivă, considerând acest studiu un atac la adresa mișcării feministe, fără să știe prea bine despre ce e vorba. O parte dintre opiniile unor voci autorizate pe care ne-am bazat documentația au fost obținute „neoficial”, de la conducătorii unor companii și de la unii profesori universitari care au acceptat să ne primească în încăperi prost luminate sau dincolo de uși închise, obținând din partea noastră garanția că nu vor fi citați și că nu se va pomeni numele firmelor sau instituțiilor respective. Mulți aveau două păreri, cea oficială, *politically correct*, și cea reală, care „nu trebuia citată”.

Veți constata că această carte este uneori provocatoare, alteori uimitoare și întotdeauna fascinantă. Ea se bazează pe dovezi științifice solide, dar am apelat și la conversații uzuale, convingeri și scenariu care pornesc de la lucruri amuzante ajungând la unele de-a dreptul

hilar, pentru a ne asigura că este suficient de spirituală, astfel încât cititorul să se distreze. Am încercat să punem toate explicațiile într-o formă cât mai simplă, evitând totuși o simplificare excesivă. Acest tip de abordare ușurează accesul la informație pentru cei mai mulți, dar îi poate plictisi pe cei care aparțin lumii științifice și care ar fi preferat să citească un jurnal științific. Obiectivul nostru, atunci când am scris această carte, a fost să vă ajutăm să aflați mai multe despre voi și despre sexul opus, astfel încât relația cu ceilalți să fie mai împlinită, mai plăcută și mai satisfăcătoare.

O organizație care se ocupă de tot ceea ce înseamnă condusul mașinilor a făcut o măsurătoare comparativă în privința diferențelor în funcție de sex referitoare la capacitatea de a parca, în mai multe țări. Rezultatele au fost atât de surprinzătoare, încât atunci când raportul respectiv a fost publicat, a plouat cu plângeri, care susțineau că se fac remarci sexiste și rasiste. Raportul a fost imediat retras și ținut sub cheie, urmând a nu mai fi prezentat niciodată, pentru că dăuna afacerii. Noi am reușit să obținem un exemplar al acestui studiu și vom discuta rezultatele lui, însă din motive legale și de etică, nu putem dezvălui sursa. Această carte este dedicată tuturor bărbaților și femeilor care la două noaptea își smulg părul din cap, întrebându-și cu disperare partenerul: „De ce naiba nu înțelegi?” Relațiile sfârșesc prost pentru că bărbații nu pricep că femeia nu poate fi asemenea lor, iar femeile se așteaptă ca bărbații lor să se comporte exact ca ele. Această carte nu numai că vă va ajuta să vă înțelegeți mai bine cu persoanele de sex opus, ci și să vă descifrați propria persoană. Ea vă va învăța cum să trăiți mai fericiți, mai sănătoși și într-o mai mare armonie.

Barbara și Allan Pease

CAPITOLUL 1

Aceeași specie, lumi diferite

Evoluția unei creaturi magnifice

Bărbații și femeile sunt diferiți. Nu sunt mai buni sau mai răi — ci diferiți. Singurul lucru pe care îl au în comun este faptul că aparțin aceleiași specii. Ei trăiesc în lumi diferite, cu valori diferite și conform unor reguli diferite. Toată lumea știe asta, dar foarte puțini oameni, și mai ales foarte puțini bărbați, sunt dispuși s-o recunoască. Acesta e totuși adevărul. Dovezile sunt clare. Aproximativ 50% dintre căsniciile sfârșesc printr-un divorț, cel puțin în țările occidentale, și chiar și cele mai serioase relații sentimentale nu rezistă în timp. Bărbați și femei din toate culturile, de toate culorile și toate credințele se ceartă mereu din pricina părerilor, a comportamentului, a atitudinilor și a ideilor partenerilor lor.

Unele lucruri sunt de la sine înțelese

De regulă, bărbații merg la toaletă dintr-un singur motiv. Femeile folosesc toaletele ca pe adevărate locuri de întâlnire mondene sau de aplicare a diverselor terapii. Femeile care intră într-o toaletă și nu se cunosc între ele pot ieși de acolo după puțină vreme ca bune prietene, părându-li-se că sunt amice de-o viață. Însă toată lumea ar fi foarte uimită dacă un bărbat ar spune

ceva de genul: „Măi Frank, mă duc până la toaletă — nu vrei să vii cu mine?”

Bărbații au supremația asupra telecomenzii, mutându-se de pe un canal pe altul; pe femei nu le deranjează să se uite la reclame. Atunci când sunt tensionați, bărbații beau mult alcool și explorează ținuturi noi; femeile mănâncă ciocolată și merg la cumpărături.

Femeile îi critică pe bărbați că sunt insensibili, că nu sunt grijulii, atenți, destul de calzi și de înțelegători, că nu stau de vorbă, că nu oferă destulă iubire, că nu se implică în relațiile sentimentale, că preferă să facă sex și nu dragoste și că lasă colacul de la toaletă ridicat.

Bărbații le critică pe femei pentru felul cum conduc mașina, că nu sunt în stare să găsească o adresă în ghidul străzilor, că întorc hărțile cu capul în jos, că nu sunt în stare să se orienteze în spațiu, că vorbesc prea mult fără rost, că nu au inițiative în privința sexului suficient de des, că vor mereu să fie mai cald în casă și că nu lasă niciodată colacul de la toaletă ridicat. Bărbații nu sunt în stare să găsească nimic din ceea ce caută pe lumea asta, în afară de CD-urile lor, care sunt întotdeauna în ordine alfabetică. Femeile descoperă întotdeauna unde sunt cheile rătăcite ale mașinii, în schimb foarte rar li se întâmplă să găsească drumul cel mai drept spre destinația dinainte stabilită. Bărbații cred că sunt sexul cel mai rațional. Femeile *știu* că ele sunt, de fapt, astfel.

*Oare câți bărbați schimbă sulul
de hârtie igienică de la toaletă?*

*Nu se știe, pentru că nu s-a întâmplat
niciodată.*

Bărbații se minunează de felul în care femeile sunt capabile să intre într-o încăpere plină de lume și să facă pe loc câte un comentariu despre fiecare; femeilor nu le vine a crede că bărbații observă atât de puține lucruri. Bărbații sunt uluiți că femeile nu observă când se aprinde beculețul de la bordul mașinii, anunțând că benzina este pe sfârșite, detectând în schimb o șosetă murdară dintr-un ungher aflat la 50 de metri distanță. Femeile sunt uimite că bărbații se descurcă întotdeauna să parcheze paralel mașina într-un spațiu îngust, folosindu-se de oglinda retrovizoare, în schimb nu găsesc niciodată punctul G.

Când o femeie se rătăcește, oprește și întreabă pe unde să o ia. Pentru un bărbat, acest lucru este un semn de slăbiciune. Se va învârti în cerc ore întregi, mormăind ceva de genul: „Am găsit alt drum“, sau „Sunt în zonă“ și „A, benzinăria asta o știu!“

Diverse fișe ale postului

Bărbații și femeile au evoluat diferit pentru că n-au avut încotro. Bărbații au vânat, femeile au cules recolta. Bărbații au protejat, femeile au hrănit. Ca urmare, corpurile și mințile lor au evoluat complet diferit.

Pe măsură ce, din punct de vedere fizic, corpul lor s-a schimbat în bine, pentru a se adapta funcțiilor specifice, același lucru s-a întâmplat și cu mintea lor. Bărbații au crescut mai înalți și mai puternici decât majoritatea femeilor, în vreme ce mintea li s-a dezvoltat pentru a le servi diverselor îndeletniciri specifice. Femeile erau bucuroase că bărbații lor își vedeau de treabă în vreme ce ele se îngrijeau de focul din peșteri, iar creierul li s-a dezvoltat astfel încât să se adapteze funcțiilor lor în viață.

Timp de milioane de ani, structura creierului bărbaților și al femeilor a continuat să se schimbe în mod diferit. Acum știm că sexele prelucrează informațiile în mod diferit. Gândesc diferit, cred lucruri diferite, au percepții, priorități și comportamente diferite.

Ideea de a pretinde că lucrurile stau altfel presupune numai dureri de cap, confuzii și o deziluzie pe viață.

Teoria „clișeului”

Începând cu sfârșitul anilor '80, a avut loc o adevărată explozie de cercetări referitoare la diferențele dintre bărbați și femei, precum și la felul în care funcționează mintea lor. Pentru prima dată, o aparatură computerizată extrem de avansată a permis o scanare a creierului din care s-a constatat cum funcționează acesta „în direct”. Având posibilitatea de a pătrunde în vastul peisaj al minții umane, am putut obține multe răspunsuri la întrebările referitoare la diferențele dintre bărbați și femei. Studiul ce va fi comentat în această carte pornește de la diverse cercetări științifice, medicale, psihologice și sociologice, toate ajungând la o concluzie comună — lucrurile nu stau deloc la fel; bărbații și femeile sunt diferiți. De-a lungul a aproape întregului secol XX, aceste diferențe au fost explicate prin condiționări sociale — felul în care suntem reflectă atitudinea părinților și a profesorilor, care, de fapt, o reflectă pe aceea a societății lor. Fetițele erau îmbrăcate în roz și li se dădeau păpuși cu care să se joace, iar băieții erau îmbrăcați în albastru și li se dădeau soldăței de plumb și tricouri de fotbaliști. Fetițele erau cocoloșite și mângâiate, în vreme ce băieții erau bătuți pe spate și li se spunea să nu mai plângă. Până de curând, s-a crezut că, la naștere, creierul copilului este asemenea unei table